

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Predmet broj: S1 2 K 024688 20 K

Datum objave: 30.08.2021. godine

Pismeni otpravak: 28.09.2021.godine

Sudija:

Hasija Mašović

PREDMET TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE
Protiv

Darinke Kićanović

i

„DMK Trade“ doo Dvorovi, Biljeljina

PRVOSTEPENA PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine:

Edina Hubijer

Branilac optužene Darinke Kićanović:

Tatjana Savić, advokat iz Bijeljine

U IME BOSNE I HERCEGOVINE

Sud Bosne i Hercegovine, sudija Hasija Mašović, uz sudjelovanje pravnog savjetnika Ilvane Hadžić u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih, Darinke Kićanović i pravne osobe „DMK Trade“ doo, Bijeljina, zbog krivičnog djela Porezna utaja ili prevara iz člana 210. stav 3. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH), po optužnici Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj T20 0 KTPO 0013204 16 od 02.12.2019.godine, potvrđene 03.12.2019.godine, nakon održanog javnog glavnog pretresa, u prisutnosti tužioca Tužilaštva BiH, optužene Darinke Kićanović (istovremeno i zastupnice pravnog lica „DMK Trade“ doo Dvorovi) i njenog branioca, advokata Tatjane Savić, dana 30.08.2021.godine, donio je i javno objavio:

P R E S U D U

I

Optužena Darinka Kićanović, zvana „Dara“, kći Save i Gospave, rođene Ristić, rođena 19.10.1968.godine u Bijeljini, JMBG: ..., nastanjena u ..., sa završenom Višom ekonomskom školom, vlasnik i direktor pravnog lica „DMK TRADE“ d.o.o. Bijeljina, bez ograničenja ovlaštenja, razvedena, majka četvero djece, od kojih je jedno mladb.dijete, lošeg imovnog stanja, neosuđivana,

K R I V A J E

Što je:

Kao direktor i odgovorno lice u pravnom licu doo "DMK TRADE", Dvorovi, Bijeljina i porezni obveznik u smislu člana 12. i 13. Zakona o PDV-u, u periodu 2015. i 2016.godine, direktor bez ograničenja ovlaštenja i stvarni upravitelj u pravnom licu, poreznom obvezniku doo „DMK TRADE“, Dvorovi Bijeljina, u namjeri utaje poreza, lažno i formalno iskazala u svom knjigovodstvu poslovne događaje, koji nisu rezultat knjigovodstvenih grešaka, već imaju obilježja fiktivnog prometa, u smislu člana 64. Zakona o PDV-u i člana 16. Zakona o UIO BiH i koji se nisu stvarno desili, na koji način su namjerno sakriveni podaci o ostvarenom oporezivom prometu, u ukupnom iznosu od 503.805,00 KM koji nisu evidentirani kroz poslovne knjige, a radi se o popisom utvrđenom manjku koji nije rezultat više sile i kao takav ima tretman neprikazane realizacije, niti iste prijavila putem podnesenih prijava samooporezivanja UIO BIH i na koje, suprotno Zakonu o PDV-u („Službeni glasnik BiH, broj: 9/05, 35/05, 100/08) nije obračunala i prijavila porez na dodanu vrijednost, u ukupnom iznosu od 85.646,00 KM, čime je nepružajući podatke koji su od bitnog uticaja na utvrđivanje porezne obaveze, odnosno, pružajući lažne podatke o svojim stečenim oporezivim prihodima postupila/li suprotno odredbama člana 38. i 39. Zakona o PDV-u i izbjegla/li plaćanje poreza na dodanu vrijednost u iznosu od 85.646,00 KM, na koji način je oštećen budžet BiH za navedeni iznos, a za isto toliko ostvarena protivpravna imovinska koristi

II

Optužena pravna osoba „DMK TRADE“ doo, Dvorovi, Bijeljina, ID broj: ..., sa sjedištem u ul. Karađorđeva bb, Dvorovi, Bijeljina, odgovorno lice - direktor društva bez ograničenja ovlaštenja Darinka Kićanović

ODGOVORNA JE

Što je:

Raspolagala protivpravno ostvarenom imovinskom koristi u ukupnom iznosu od 85.646,00 KM, koju je Darinka Kićanović, u svojstvu direktora i odgovornog lica doo "DMK TRADE" Dvorovi, Bijeljina ostvarila na način opisan u tački 1. Izreke presude

Dakle,

Kićanović Darinka, pod tačkom 1. Izreke presude u svojstvu direktora-odgovorne osobe u pravnoj osobi bez ograničenja ovlaštenja. „DMK TRADE“ doo Dvorovi, Bijeljina izbjegla da plati davanja propisana poreznim zakonodavstvom BiH pružanjem lažnih podataka o činjenicama koje su od uticaja na utvrđivanje iznosa obaveza, a iznos poreza čije se plaćanje izbjegava prelazi iznos od 50.000,00 KM, a pravna osoba „DMK TRADE“ doo Dvorovi, Bijeljina, pod tačkom 2. Izreke presude, raspolagala protivpravno ostvarenom imovinskom koristi.

Čime su,

optužena Kićanović Darinka pod tačkom 1. izreke presude počinila krivično djelo Porezne utaje ili prevare iz člana 210. stav 3. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona BiH, a optužena pravna osoba „DMK TRADE“ doo, Dvorovi, Bijeljina pod tačkom 2. izreke presude počinila krivično djelo Porezne utaje ili prevare iz člana 210. stav 3. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona BiH, i u vezi sa članom 124. Krivičnog zakona BiH.

Pa Sud;

Optuženoj Darinki Kićanović, primjenom navedenih zakonskih odredbi i na osnovu odredbi člana 39., 40., 42. i 48. Krivičnog zakona BiH, primjenjujući odredbe o ublažavanju kazne u smislu člana 49. i 50. Krivičnog zakona BiH, **i z r i č e**

KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 8 (OSAM) MJESECI

Optuženoj pravnoj osobi „DMK TRADE“ doo Dvorovi, Bijeljina primjenom odredbi člana 131., 132. i 135. Krivičnog zakona BiH, **i z r i č e**

NOVČANU KAZNU U IZNOSU OD 5.000,00 KM (pet hiljada konvertibilnih maraka)

koju novčanu kaznu je optužena pravna osoba dužna platiti u roku od 2 (dva) mjeseca od dana pravosnažnosti presude, a u slučaju da se novčana kazna ne uplati u roku koji je

utvrđen ovom presudom, bez odgađanja će se sprovesti postupak prinudne naplate, u skladu sa članom 132. stav 3. Krivičnog Zakona BiH.

Na osnovu člana 110. i 111. Krivičnog zakona BiH, u vezi sa članom 392. Zakona o krivičnom postupku BiH, optužena Darinka Kićanović i pravna osoba „DMK TRADE” doo Dvorovi, Bijeljina se obavezuju da vrate imovinsku korist pribavljenu krivičnim djelom koja je srazmjerna visini utajenog poreza, u iznosu od 85.646,00 KM koji iznos su dužne uplatiti na račun budžeta BiH u roku od 6 (šest) mjeseci od dana pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudne naplate.

Na osnovu člana 188. stav 1. Zakona o krivičnom postupku BiH, optužena Darinka Kićanović i pravna osoba „DMK TRADE” doo Dvorovi, Bijeljina obavezuju se na naknadu troškova krivičnog postupka u iznosu od po 381,00 KM (340,00 KM troškovi proizašlih u fazi istrage (troškovi vještačenja); 122,00 KM troškovi isplaćeni svjedocima; i 300,00 KM na ime sudskog paušala), koje troškove su dužni platiti u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude. U odnosu na ostale troškove krivičnog postupka, koji se odnose na odbranu po službenoj dužnosti, Sud će odluku o njihovoj visini donijeti naknadno, po pribavljanju potrebnih podataka.

O b r a z l o ž e n j e

1. Uvodne napomene

Tužilaštvo Bosne i Hercegovine je 02.12.2019.godine podiglo optužnicu broj T20 0 KTPO 0013204 16 kojom je Darinku Kićanović i pravnu osobu „DMK TRADE” doo Dvorovi, Bijeljina, optužilo za počinjenje krivičnog djela Porezna utaja ili prevara iz člana 210. stav 3. u vezi sa stavom 1. KZ BiH. Predmetna optužnica je od strane sudije za prethodno saslušanje potvrđena dana 03.12.2019.godine. Nakon održanog ročišta za izjašnjenje o krivnji 24.01.2020.godine, na kojem su se optuženi izjasnili da nisu krivi/odgovorni, predmetni spis je upućen sudiji pojedincu u cilju zakazivanja i održavanja glavnog pretresa, koji je započeo dana 24.02.2020. godine.

2. Optužba

Tokom dokaznog postupka, po prijedlogu optužbe, na glavnom pretresu su u svojstvu svjedoka saslušani Samira Imamović, Biljana Ivanović i Milan Kojić, a u svojstvu vještaka Milimir Gutić.

Po prijedlogu Tužilaštva BiH, u toku glavnog pretresa prezentovani su i provedeni, te uvršteni u sudski spis sljedeći dokazi optužbe: DT-1 Izvještaj o poduzetim mjerama i radnjama UIO BiH, RC Tuzla, od 04.04.2017. godine; DT-2 Naredba za privremeno oduzimanje predmeta, Sud BiH, broj: S1 2 K 024688 17 Krn od 21.03.2017.godine; DT-3 Zapisnik o privremenom oduzimanju predmeta-dokumentacije, UIO BiH, RC Tuzla, broj: 05/4-3/IV-09-2-2282-8/16 KU:II-48/16 od 04.04.2017. godine(od red. br. 1 do 20); DT-4 Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta-dokumentacije, UIO BiH, RC Tuzla, broj: 05/4-3/IV-09-2-2282-7/16 KU:II-48/16 od 04.04.2017. godine(od red. br. 1 do 20), a to je dokumentacija sa potvrde (dole nabrojana); DT-5 Bruto bilans “DMK TRADE” d.o.o. za 2014. godinu; DT-6 Bruto bilans “DMK TRADE” d.o.o za 2015.godinu; DT-7 Analitička

karica: 1200 – zalihe gotovih proizvoda za 2014. i 2015. godinu; DT-8 Analitička kartica 9600 – Gotovi proizvodi za 2014. godinu; DT-9 Analitička kartica 911001 – Proizvodi u veleprodajnom skladištu za 2014.godinu; DT-10 Analitička kartica: 132001 – Roba u veleprodaji br. 1 za 2014. godinu; DT-11 Analitička kartica: 132001 – Roba u veleprodaji br. 1 za 2015. godinu; DT-12 Finansijska kartica obaveza PDV-a za 2014., 2015. i 2016. godinu; DT-13 Knjiga ulaznih i izlaznih faktura (1409, 1411, 1412); DT-14 Knjiga ulaznih il izlaznih faktura za 2015. godinu; DT-15 Knjiga ulaznih i izlaznih faktura za porezne periode 1604 i 1608; DT-16 Popis robe na dan 04.10.2016. godine, "DMK TRADE" d.o.o. Dvorovi, (str. 1-28), DT-17 Lager lista "DMK TRADE" d.o.o., Skladište: 1-Veleprodaja Dvorovi (datum štampe 04.10.2016. godine od str. 1-27); DT-18 Stanje zaliha na dan 31.12.2014.godine - Gotovi proizvodi i veleprodaja; DT-19 Stanje zaliha na dan 31.12.2015.godine - Gotovi proizvodi i veleprodaja; DT-20 Izlazne fakture: Faktura broj: 171-1/14-P od 15.09.2014.godine, Faktura broj: 211-1/14-P od 05.11.2014.godine i Faktura broj: 240-1/14-P od 12.12.2014.godine; DT-21 Ulazne fakture dobavljača „ROBEX“ d.o.o. Trn broj: 132/14 od 30.09.2014. godine, sa veleprodajnom kalkulacijom broj: 8025 od 30.09.2014.godine, broj: 161/14 od 25.11.2014. godine, sa veleprodajnom kalkulacijom broj: 8031 od 25.11.2014.godine i broj: 180/14 od 28.12.2014. godine, sa veleprodajnom kalkulacijom broj: 8034 od 28.12.2014.godine; DT-22 Zapisnik o kontroli obveznika "DMK TRADE" d.o.o. Dvorovi, UIO BiH, RC Tuzla, broj: 04/5-2/IV-17-1-38-2-717/17 od 28.07.2016. godine; DT-23 Rješenje o razrezu indirektnih poreza, UIO BiH, RC Tuzla, broj: 04/5-2/IV-17-1-38-3-717/16 od 15.08.2016. godine; DT-24 Zapisnik o kontroli obveznika "ROBEX" d.o.o. Trn, UIO BiH, RC Banja Luka, broj: 04/5-2/I-17-1-38-2-2293/16 od 11.10.2016. godine; DT-25 Rješenje o razrezu indirektnih poreza, UIO BiH, RC Tuzla, broj: 04/5-2/IV-17-1-38-2-1293/16 od 26.10.2016. godine; DT-26 Zapisnik o kontroli obveznika "ROBEX" d.o.o. Trn, UIO BiH, RC Banja Luka, broj: 04/5-2/I-17-1-55-885-1/16 od 23.06.2016. godine, uz Izjava od 23.06.2016.godine; DT-27 Rješenje o registraciji, Okružni privredni sud u Bijeljini, broj: 059-0-Reg-15-000 311 od 16.04.2015.godine; DT-28 Rješenje o registraciji, Okružni privredni sud u Bijeljini, broj 059-0-Reg-15-000 296 od 07.04.2015.godine; DT-29 Rješenje o registraciji, Okružni privredni sud u Bijeljini, broj. 059-0-Reg-13-000 638 od 22.11.2013.godine; DT-30 Rješenje o registraciji, Okružni privredni sud u Bijeljini, broj. 059-0-Reg-11-000 735 od 02.12.2011.godine; DT-31 Rješenje o registraciji, Okružni privredni sud u Bijeljini, broj. 080-0-Reg-09-000 672 od 12/7/2009.godine; DT-32 Rješenje o usklađivanju djelatnosti sa zakonom, Osnovni sud u Bijeljini, broj: 1-5558 od 16.06.2005.godine; DT-33 Rješenje – promjena osnivača i direktora tj. lica ovlaštenog za zastupanje Osnovni sud u Bijeljini, broj: 1-5558 od 30.12.2004.godine; DT-34 Rješenje – promjene osnivača i lica ovlaštenog za zastupanje Osnovni sud u Bijeljini, broj: 1-5558 od 27.06.2003.godine; DT-35 Rješenje – osnivanje preduzeća, Osnovni sud u Bijeljini, broj: 1-5558 od 09.04.2003.godine; DT-36 Akt – dostava podataka Ministarstvo finansija RS, Porezna uprava, Područni centar Bijeljina, Područna jedinica Bijeljina broj: 06/1.05/0801-052.4-18868/2019 od 06.11.2019.godine sa priložima (2 strane); DT-37 Zapisnik o otvaranju i pregledu privremeno oduzetih predmeta, Tužilaštvo BiH, broj: T20 0 KTPO 0013204 16 od 18.11.2019.godine; DT-38 Nalaz i mišljenje sudskog vještaka ekonomske struke Gutić Milimira od 15.10.2019.godine, DT-39 Izvod iz KE MUP RS, PU Bijeljina, broj: 15-02/1-1-235-2479/2019 od 10.10.2019.godine.

Tužilaštvo je u završnim riječima istaklo kako je izvan svake sumnje dokazano da su optuženo pravno i fizičko lice počinili krivično djelo, a što proizlazi iz provedenih dokaza. Tužilaštvo navodi da, prema nalazu i mišljenju vještaka ekonomske struke proizlazi da je vještak tretirao objektivnu finansijsku dokumentaciju, koja je uložena u sudski spis kao dokaz, te da je utvrdio da se radi o manjku roba gotovih proizvoda i manjku robe u

veleprodajnom skladištu. Tužilaštvo je istaklo i kako je svjedok, inspektor UIO BiH, Biljana Ivanović, navela da je u okviru svog nadležnog postupanja u upravnom postupku vršila potpunu kontrolu poreznog obveznika, kada su na temelju izvršenog popisa stvarnog stanja roba na zalihama i uporednog spravnjenja istog sa zalihama evidentiranim u knjigovodstvu utvrdili manjak robe. Takođe, svjedok (OSL, UIO BiH) Samira Imamović je navela koje su radnje izvršene u pogledu provjera činjenica i poslovne dokumentacije kojom prilikom je utvrđeno da su se radnjama poreznog obveznika DMK TRADE i odgovornog lica u istom stekla obilježja krivičnog djela porezne utaje. Tužilaštvo je uzelo u obzir i svjedoke odbrane i svjedočenje optužene Darinke Kićanović, te istaklo da iskaz svjedoka Đoja Krstića nije relevantan za predmetni slučaj, i da ne može uticati na dokaznu snagu izvedenih dokaza Tužilaštva, a da su iskaz optužene Darinke Kićanović i zvanična evidencija i kontrola UIO BiH kontradiktorni. Na kraju, optužba je ukazala da svi izvedeni dokazi, nesporno ukazuju da su pravno lica DMK TRADE i odgovorno lice Darinka Kićanović, proizvodili i prometovali podlošcima za jaja, ali ostvarene promete nisu u cjelosti iskazali u svom knjigovodstvu, zbog čega se i javio manjak robe na koje nije obračunat i plaćen pripadajući iznos PDV-a u ukupnom iznosu od 85.646,00 KM.

3. Odbrana

Po prijedlogu odbrane, na glavnom pretresu su u svojstvu svjedoka saslušani Đoje Krstić i optužena Darinka Kićanović, te je izvedena i uvedena materijalna dokumentacija: DO-1 Uvjerenje o katastarskom prihodu, broj: 21.12-952.1-6-420/2021 od 26.05.2021. godine; DO-2 Izvod iz mat. Knjige umrih opštine Bijeljina, broj: 02/8-202-1-334/18 od 30.01.2018. godine; DO-3 Izvod iz mat. Knjige rođenih opštine Bijeljina, broj: 02/8-200-13-376/21 od 26.05.2021. godine; DO-4 Izvod iz mat. Knjige rođenih opštine Bijeljina, broj: 02/8-200-13-377/21 od 26.05.2021. godine; DO-5 Izvod iz mat. Knjige rođenih opštine Bijeljina, broj: 02/8-200-13-375/21 od 26.05.2021. godine; DO-6 Ovjereni prevodi E-mail prepiske između punomoćnika optužene i advokatske kancelarije iz Kanade; DO-7 Ovjereni prevodi e-maila prepiske sina optužene (Marka) i vlasnika firme (prodavača) mašine iz 2014. Godine; DO-8 Analitička kartica firme DMK za 2012.- 2013. godinu

U završnom izlaganju, braniteljica optužene je navela da, u konkretnom slučaju nije došlo do porezne utaje. Naime, iz iskaza optužene Darinke Kićanović, svjedoka Đoje Krstića i Milana Kojića je nesporno dokazano da je privredno društvo DMK TRADE nabavilo mašinu čija isporuka je kasnila 9 mjeseci, i da ista nije bila u skladu sa dostavljenim specifikacijama uz ugovor. Odbrana navodi da iz analitičke kartice privrednog društva proizilazi da je pravno lice uplatom nepunih dva miliona KM iz kreditnih sredstava i prihoda ostvarenih prometom vijačne robe isplatilo predmetnu mašinu. Odbrana navodi da je optužena po savjetu službenika banke u svrhu dobijanja kredita povećala zalihe robe, i na taj način prikazala da privredno društvo dobro posluje. Zbog nemogućnosti da se povećaju zalihe vijačne robe, jedino rješenje je bilo povećanje zaliha podloški za jaja na način da su proizvodi prikazani kao proizvedeni. Nadalje, odbrana smatra da je nesumnjivo dokazano da predmetne podloške za jaja uopšte nisu proizvedene, te da nisu ni mogle biti proizvedene jer mašina koja je bila namjenjena za proizvodnju nije radila, a samim tim nisu mogle biti prodane niti da je nastala porezna obaveza. Iz iskaza inspektorica UIO BiH, proizilazi da se prilikom kontrole i istražnih radnji nisu utvrđivale činjenice da li su predmetne podloške za jaja proizvedene i da li su prodane. Da bi se utvrdila porezna utaja, Tužilaštvo je bilo dužno da dokaže da su predmetni proizvodi proizvedeni, prodani, te da prodaja nije registrovana u poslovnim knjigama privrednog društva. U odnosu na tvrdnje

Tužilaštva da je optužena lažno i formalno iskazala događaje koji imaju obilježja fiktivnog prometa, odbrana je mišljenja da je takva formulacija optužnice protivna kako tezi Tužilaštva tako i iskazima saslušanih inspektora UIO BiH. Nadalje, odbrana ističe da se krivično djelo Porezne utaje ili prevare može izvršiti samo sa direktnim umišljajem tj. sa namjernom da se na taj nači izbjegne plaćanje poreznih obaveza, a da u konkretnom slučaju jedini cilj optužene Kićanović je bio dobijanje kredita, kojim bi se privredno društvo izvuklo iz loše finansijske situacije. S obzirom na sve navedeno odbrana je predložila da Sud optuženu oslobodi od optužbe.

Optužena Darinka Kićanović lično, i u svojstvu zastupnika pravnog lica, je izjavila da u potpunosti prihvata izlaganje svoje braniteljice.

4. Procesne odluke

Glavni pretres je zbog proteka roka od 30 dana na ročištima od 07.09.2020, 19.10.2020. 25.01.2021., 05.05.2021., 07.06.2021. i 23.08.2021.godine počeo iznova, a stranke, branilac i zastupnik pravnog lica su se saglasili da se ne moraju provoditi već izvedeni dokazi i da nije potrebno ponovo čitanje optužnice. Dakle, glavni pretres u ovom predmetu održavao se u skladu sa odredbom člana 251. stav 2. ZKP BiH koji predviđa da „*glavni pretres kcji je odgođen mora ponovo početi ako se izmjenio sastav vjeća ili ako je odgađanje trajalo duže od 30 dana, ali uz saglasnost stranaka i branioca vjeće može odlučiti da se u ovakvom slučaju svjedoci i vještaci ne saslušavaju ponovo i da se ne vrši novi uviđaj, nego da se koriste iskazi svjedoka i vještaka dati na ranijem glavnom pretresu.*“

Dana 04.09.2020.godine, Sud BiH je zaprimio sporazume o priznanju krivnje optužene Kićanović Darinke i pravnog lica „DMK TRADE“ doo Dvorovi zaključenih sa Tužilaštvom BiH. U tom pravcu je dana 07.09.2020.godine, održano ročište, na kojem je Sud, nakon izvršenog uvida u navedene sporazume, naročito po pitanju obaveze namirenja imovinske koristi ostvarene krivičnim djelom, od stranaka zatražio dodatno pojašnjenje. Naime, sporazumom o priznanju krivice optužena Darinka Kićanović se, između ostalog, obavezala da u tri rate/dijela uplati imovinsku korist ukupnog iznosa 85.646,00 KM. Nakon izlaganja odbrane po pitanju finansijskih mogućnosti optužene, Sud nije stekao ubjeđenje, da će optužena Kićanović, bez obzira na iskrenu namjeru i nastojanja, uspjeti u dogovorenim rokovima ispoštovati odredbu sporazuma koja se tiče uplate imovinske koristi. S toga je Sud odgodio razmatranje sporazuma, i optuženoj pružio mogućnost da u razumnom roku izvrši uplatu određenog dijela imovinske koristi. Kako u razumnom roku, pitanje uplate imovinske koristi, kao jedne od odredbi sporazuma, nije riješeno na način koji je podoban za razmatranje, Sud je na ročištu održanom 25.01.2021.godine u skladu sa članom 231. stav 8. ZKP BiH, odbacio predmetne sporazume te je nastavljena procedura glavnog pretresa.

5. Relevantno materijalno pravo

Porezna utaja ili prevara Član 210. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine: **(1)** Ko izbjegne da plati davanja propisana poreznim zakonodavstvom Bosne i Hercegovine nepružanjem zahtijevanih podataka ili pružanjem lažnih podataka o svojim stečenim

oporezivim prihodima ili o drugim činjenicama koje su od uticaja na utvrđivanje iznosa obaveza, a iznos poreza čije se plaćanje izbjegava prelazi iznos od 10.000 KM, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. **(2)** Kaznom iz stava (1) ovog člana kaznit će se i onaj ko, u namjeri da ostvari pravo na povrat ili kredit po osnovu indirektnih poreza propisanih poreznim zakonodavstvom Bosne i Hercegovine, podnese poreznu prijavu neistinitog sadržaja sa iskazanim iznosom za povrat ili kredit indirektnih poreza koji prelazi 10.000 KM. **(3) Ko počini krivično djelo iz stava (1) ovog člana, a iznos obaveze čije se plaćanje izbjegava prelazi 50.000 KM, ili ko počini krivično djelo iz stava (2) ovog člana, a iskazani iznos povrata ili kredita po osnovu indirektnih poreza prelazi 50.000 KM, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.** **(4)** Ko počini krivično djelo iz stava (1) ovog člana, a iznos obaveze čije se plaćanje izbjegava prelazi 200.000 KM, ili ko počini krivično djelo iz stava (2) ovog člana, a iskazani iznos povrata ili kredita po osnovu indirektnih poreza prelazi 200.000 KM, kaznit će se kaznom zatvora od najmanje tri godine.

6. Opšta razmatranja i dokazni standardi

Rukovodeći se prvenstveno principom slobodne ocjene dokaza, a kako to i predviđa odredba člana 15. ZKP BiH, Sud je cijeli postupak vodio sa ciljem da osigura da niko nevin ne bude osuđen, a da se učiniocu krivičnog djela izrekne krivičnopravna sankcija pod uslovima propisanim KZ BiH i u zakonom propisanom postupku u smislu člana 2. stav 1. ZKP BiH. Sud je, u skladu sa članom 14. ZKP BiH, sa jednakom pažnjom ocjenjivao kako dokaze koji idu na teret optuženog, tako i one koji idu u njegovu korist.

Sud je izvedene dokaze cijenio u skladu sa osnovnim načelima ZKP BiH i EKLJP, nalazeći da nije prihvatljivo odlučivati na štetu optuženog, ako nema jasnih činjenica i dokaza protiv njega, što je u duhu pravnih načela „*pretpostavke nevinosti*“ i „*in dubio pro reo*“, te visokih zahtjeva dokaznog standarda, odnosno ispunjavanja zahtjeva u odnosu na najviši stepen vjerovatnosti postojanja bitnih činjenica za oglašavanje optuženog krivcem, a što je od suštinske važnosti za pravilno i zakonito presuđenje.

Da bi Sud mogao donijeti osuđujuću presudu, neophodno je utvrditi sadržaj dokaza koji su izvedeni na glavnom pretresu, te da određenu činjenicu potvrđuju „*van razumne sumnje*“. Iz sadržaja odredbe člana 3. stav 2. ZKP BiH, jasno proizlazi šta navedeni pravni standard podrazumijeva. Navedena odredba propisuje da sumnju u pogledu postojanja činjenica koje čine obilježja krivičnog djela, ili o kojima ovisi primjena neke odredbe krivičnog zakonodavstva, Sud rješava presudom na način koji je povoljniji za optuženog.

Dakle, odlučne činjenice za utvrđivanje krivičnog djela i krivice optuženog, i to u odnosu na svaku pojedinačnu radnju za koju se optuženi tereti, moraju biti utvrđene na nesumnjiv način, sa potpunom sigurnošću, tako da njihovo postojanje ne bi mogao dovesti u sumnju bilo koji objektivni presuditelj, na koji način treba razumijevati značenje standarda „*van razumne sumnje*“.

Prilikom ocjene iskaza svjedoka koji su saslušani, Sud je cijenio njihovo držanje i ponašanje tokom davanja iskaza, ispitao konzistentnost njihovih iskaza datih u sudnici, uporedio činjenice o kojima je određeni svjedok svjedočio sa činjenicama koje su utvrđene od strane drugih svjedoka, te činjenicama utvrđenim materijalnim dokazima, a

sve kako bi se utvrdilo da li su potkrijepljeni ili osporeni drugim dokazima u ovom predmetu.

U skladu sa principom slobodne ocjene dokaza, u toku glavnog pretresa relevantne činjenice mogu se utvrđivati neposrednim i posrednim dokazima, odnosno *indicjama*. Neposredni dokazi su oni dokazi koji neposredno utvrđuju spornu činjenicu. Posrednim dokazima se istinitost sporne činjenice utvrđuje putem drugih činjenica, odnosno posredni dokazi predstavljaju dokaze o činjenicama, događaju ili krivičnom djelu, iz kojih logično proizilazi predmetna činjenica. Takvi dokazi uzeti pojedinačno mogu biti sami po sebi nedovoljni za utvrđivanje neke činjenice, ali ukoliko se sagledaju u svojoj ukupnosti, njihov kolektivni i kumulativni karakter može biti razotkrivajući i ponekad i presudan, ali zaključak koji se izvodi na osnovu takvih dokaza mora biti jedini mogući razuman zaključak. Ustavni sud BiH zauzeo je stav da utvrđivanje činjenica putem indicija nije u suprotnosti sa načelom pravičnosti suđenja predviđenim članom 6. stav 1. EKLJP. Međutim, dokazanost činjenice putem posrednih dokaza mora se utvrditi izvan razumne sumnje, gdje mora postojati čvrsta i logična povezanost tako da činjenični zaključak bude jedini mogući zaključak na osnovu tog dokaza.

Sud podsjeća da je slobodna ocjena dokaza ocjena oslobođena dokaznih pravila, koja bi *a priori* određivala vrijednost pojedinih dokaza. Vrijednost dokaza nije unaprijed određena, ni kvalitativno, ni kvantitativno. Ocjena dokaza obuhvata logičku i psihološku ocjenu, te iako ne postoje pravna, ni formalna pravila ocjene, ista je vezana za pravila ljudskog mišljenja i iskustva. Istovremeno, Sud je vodio računa da navede jasne i razumljive razloge na kojima zasniva svoju odluku, a da pri tome nije u obavezi da daje detaljne odgovore na svako pitanje. Osim toga, pri odlučivanju Sud je imao u vidu praksu Evropskog suda za ljudska prava, da iako je obavezan dati razloge za svoju odluku, Sud se ne mora detaljno baviti svakim argumentom koji je iznijela neka od strana u postupku. Iz navedenog proizilazi da Sud nije dužan baviti se svakim dokazom, već je u smislu odredbi članova 15. i 281. ZKP BiH dužan da se bavi u prvom redu onim dokazima koji su nužni za ostvarenje svrhe presude, iz čega proizilazi da nije nužno raspravljati baš o svakom dokazu.

Stoga, Sud je izvršio ocjenu svih izvedenih dokaza optužbe i odbrane, kako pojedinačno tako i u međusobnoj vezi, i to dokaze koji terete optužene i dokaze koji idu u korist optuženih, uzimajući u obzir i istaknute prigovore, ali obrazloženje će se zasnivati samo na onim dokazima koji se odnose na odlučne činjenice, što je u skladu sa principom slobodne ocjene dokaza, odnosno nepostojanja formalnih dokaznih pravila, uz postojanje samo jednog ograničenja – obaveze postupanja Suda u skladu sa principom zakonitosti dokaza.

7. Dokazi i ocjena dokaza u kontekstu bića krivičnog djela Porezna utaja ili prevara

Optužnim aktom Darinka Kićanović se tereti da je, u svojstvu odgovorne osobe u pravnom licu „DMK TRADE“, nepružajući podatke koji su od bitnog uticaja na utvrđivanje porezne obaveze, izbjegla plaćanje poreza na dodanu vrijednost u iznosu od 85.646,00 KM, na koji način je oštećen budžet BiH u navedenom iznosu, a za isto toliko i ostvarena protivpravna imovinska korist kojom je raspolagalo pravno lice DMK TRADE.

Sud prvenstveno ukazuje, da je tokom postupka nesporno utvrđeno da je optužena Darinka Kićanović u inkriminisano vrijeme bila odgovorno lice u pravnom licu „DMK TRADE“ Dvorovi, Bijeljina, a da je navedeno pravno lice porezni obveznik u smislu Zakona o porezu na dodanu vrijednost (PDV).

Naime, iz seta dokumentacije (DT-27 do DT-35), tj. Rješenja o registraciji Okružnog privrednog suda u Banja Luci broj 059-0-Reg-15-000 311 od 16.04.2015.godine (DT-27), jasno proizlazi da je u sudski registar optužena Darinka Kićanović upisana kao direktor, odnosno lice ovlašteno za zastupanje pravnog lica „DMK TRADE“ Dvorovi, Bijeljina. Takođe, činjenica da je pravno lice bilo predmetom kontrole od strane Uprave za indirektno oporezivanje BiH (UIO BiH) potvrđuje zaključak da je pravno lice „DMK TRADE“ Dvorovi, Bijeljina porezni obveznik poreza na dodanu vrijednost (PDV), registrovanog pod brojem IB 401842100002.

Navedena utvrđenja Suda od strane odbrane ni u jednom momentu nisu dovedena u pitanje.

Nadalje, nespornim se utvrdila i činjenica da je, prilikom porezne kontrole pravnog lica „DMK TRADE“ Dvorovi, Bijeljina, kao poreznog obaveznika, koju kontrolu su obavila ovlaštena službena lica Uprave za indirektno oporezivanje BiH, a na temelju izvršenog popisa stvarnog stanja roba na zalihama i uporednog sravnjenja sa zalihama evidentiranim u zvaničnom knjigovodstvu pravnog lica, utvrđen manjak roba u iznosu od 503.805,00 KM.

Manjak robe je utvrđen kroz dvije izdvojene potpune kontrolne poreznog obaveznika, o čemu svjedoči dokumentacija UIO BiH uložena u sudski spis, i na koje okolnosti su svoje iskaze dali službenici UIO BiH koji su radili na prikupljanju podataka i informacija, i koji su poduzimali radnje u okviru svojih zaduženja i ovlaštenja. Obračun neprijavljenog i neplaćenog PDV, sa pozivanjem na relevantne propise iz oblasti poreznog zakonodavstva izvršio je vještak ekonomske struke, Milimir Gutić.

Uvidom u bruto bilans pravnog lica DMK Trade za period 01.01. do 31.12.2015.godine (DT-6), pod oznakom zaliha gotovih proizvoda evidentiran je saldo u iznosu od 120.228,34 KM, a koji iznos je evidentiran i na analitičkoj kartici pravnog lica DMK TRADE broj 1200 za period od 01.01.2015. do 31.12.2015.godine (DT-7). Iz zapisnika o kontroli Uprave za indirektno oporezivanje BiH broj 04/5-2/IV-17-1-38-2-717/16 od 28.07.2016.godine (DT-22) i Rješenja o utvrđivanju razreza indirektnih poreza za pravno lice DMK Trade broj 04/5-2/IV-17-1-38-3-717/146 od 15.08.2016.godine proizlazi da je nakon potpune kontrole poreznog obaveznika za period zaključno sa 30.04.2016.godine utvrđena dodatna obaveza poreza na dodanu vrijednost u iznosu od 20.438,82 KM, koji porez je obračunat na utvrđeni manjak zaliha gotovih proizvoda u iznosu od 120.228,34 KM.

Nadalje, kada je u pitanju manjak robe u iznosu od 383.577,48 KM, Sud je isti utvrdio iz dokumentacije sačinjenje nakon druge potpune kontrole poreznog obaveznika DMK TRADE od strane službenih lica UIO BiH. Naime, iz zapisnika UIO o potpunoj kontroli poreznog obaveznika DMK TRADE broj 04/5-2/IV-17-1-38-2-2293/16 od 11.10.2016.godine (DT-25), koja kontrola obuhvata period 01.05.2016.-31.08.2016.godine proizlazi da je nakon izvršenog popisa robe u skladištu pravnog lica, te sravnjenja istog u odnosu na lager liste utvrđen manjak robe u vrijednosti od 383.577,48 KM. Na ovako sačinjen zapisnik porezni obveznik nije uložio primjedbe te je Rješenjem o razrezu indirektnih

poreza UIO BiH broj: 04/5-2/IV-17-1-38-2-1293/16 od 26.10.2016. godine utvrđen razrez poreza na dodanu vrijednost (PDV) za pravno lice DMK Trade u iznosu od 65.208,00 KM.

Na ove okolnosti je saslušana i Aleksić (Ivanović) Biljana, inspektor Uprave za indirektno oporezivanje BiH, koja je na glavnom pretresu detaljno opisala postupanje ovlaštenih lica prilikom obje kontrole poreznog obaveznika DMK TRADE, koje su prethodile sačinjavanju Zapisnika o kontroli od 28.07.2016.godine i 11.10.2016. godine i Rješenja o utvrđivanju razreza indirektnih poreza od 15.08.2016. i 26.10.2016.godine.

Kako je to svjedok objasnila, u prvoj kontroli utvrđeno je da na zalihama gotovih proizvoda nije bilo gotovih proizvoda, odnosno da su izvršene provjere i tih proizvoda nije bilo iako su proizvodi evidentirani na analitičkoj kartici pravnog lica DMK TRADE. Kako je to svjedok dalje objasnila, sa aspekta poreznog zakonodavstva na tako utvrđen manjak proizvoda je obračunat PDV, koji je iznosio oko 20 hiljada maraka. Nakon prve kontrole, izvršena je druga kontrola poreznog obaveznika DMK TRADE, u oktobru 2016. godine, kada je utvrđen još jedan manjak proizvoda (vijčane robe i podloški za jaja). Manjak je utvrđen na osnovu dokumentacije i stvarnog popisa robe. Po navodima svjedoka manjak je iznosio oko 300 hiljada maraka, na koji iznos je obračunata porezna obaveza (PDV) oko 65 hiljada maraka.

Razložen i uvjerljiv iskaz saslušanog svjedoka, ovlaštenog službenog lica, uposlenika UIO, Sud je bezrezervno prihvatio kao istinit, s obzirom da se zasniva na činjenicama koje je svjedok imao prilike u okviru službenih dužnosti neposredno utvrditi, a u ključnim odlučnim činjenicama se podudara sa ostalim izvedenim dokazima optužbe.

Ova utvrđenja su potvrđena i nalazom i mišljenjem vještaka ekonomske struke, Gutić Milimira od 15.10.2019.godine (DT-38), koji nalaz je usmeno izložen na glavnom pretresu, i u kojem mišljenju je konstatovano da je u relevantnom periodu (2015.godina) uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju pravnog lica DMK TRADE evidentiran iznos gotovih proizvoda u visini od 120.228, 34 KM, a kojih proizvoda (po izjavi odgovornog lica) nije bilo u skladištu gotovih proizvoda, što ukazuje da se radi o manjku robe na koji se obračunava izlazni PDV. Navedenim postupanjem pravno lice DMK TRADE, nije izvršio obračun PDV na manjak robe, prijavu kroz PDV prijave i plaćanje PDV u iznosu od 20.483,82 KM. Takođe, kada je u pitanju popis robe na dan 04.10.2016. godine, u nalazu vještaka je konstatovano da je nakon izvršenog popisa u veleprodajnom skladištu pravnog lica DMK TRADE utvrđen manjak robe i proizvoda u vrijednosti od 383.577,48 KM (jer se na manjak obračunata nabavna cijena). Na tako utvrđen manjak primjenom zakonskih propisa vrši se obračun izlaznog PDV-a, te je utvrđeno da pravno lice DMK TRADE nije izvršilo obračun PDV na manjak robe, prijavu kroz PDV prijave i plaćanje PDV u iznosu od 65.208,17 KM.

Vještak je u zaključku svog nalaza istakao da pravno lice DMK TRADE nije izvršilo plaćanje poreza na dodanu vrijednost u visini od 85.646,00 KM (20.483,82 KM + 65.208,17 KM).

Ovakav nalaz vještaka sačinjen je na osnovu standardnih analiza i na pravilima nauke i struke, pa kako ga ni odbrana ničim nije dovela u sumnju, a isti se temelji na dokumentaciji koju je Sud prihvatio kao zakonitu i vjerodostojnu, Sud je nalaz prihvatio kao objektivan i istinit.

Naime, članom 5. Zakona o porezu na dodanu vrijednost je propisano da se upotreba dobara u vanposlovne svrhe smatra prometom dobara izvršenih uz naknadu, dok je članom 11. Pravilnika o primjeni zakona o porezu na dodanu vrijednost propisano je da se **upotrebom dobara u vanposlovne svrhe smatra i manjak dobara (stav 1.), i da manjak dobara podliježe oporezivanju (stav 2.)**

S toga Sud zaključuje da, u skladu sa pozitivnim propisima iz oblasti poreznog zakonodavstva, utvrđeni manjak robe/proizvoda se smatra prometom izvršenim uz naknadu, odnosno **nastali manjak robe je oporeziv**, tako da u konkretnom slučaju porezna osnovica predstavlja manjak robe a koji predstavlja razliku vrijednosti iskazanu u knjigovodstvenoj evidenciji i vrijednosti iskazanu u popisnim listama poreznog obaveznika. Tako je na vrijednost utvrđenog manjka (kao porezna osnovica) od 503.805,00 KM (120.228,34 KM +383.577,48 KM) obračunat porez na dodanu vrijednost (porezna stopa u visini od 17%).

Odbrana navedene činjenice, evidentirani manjak robe, i sam obračun i visinu poreza na dodanu vrijednost nije dovodila u pitanje, navodeći da je tačna tvrdnja optužbe da je prilikom kontrole poreznog obaveznika DMK TRADE utvrđen manjak robe/proizvoda, i da knjigovodstveno stanje pravnog lica ne odgovara stvarnom stanju zaliha.

Međutim, ono što je bilo sporno, tj ono što je odbrana tvrdila jeste da, roba za koju je utvrđeno da je manjak, iako prikazana kroz poslovne knjige kao zaliha, nije faktički ni postojala, jer nije ni proizvedena, iznoseći tvrdnju da je su proizvodi/roba samo knjigovodstveno prikazani kroz dokumentaciju da bi se pravno lice prikazalo kao kreditno sposobnije u cilju pogodnosti pri dobijanju kreditnih sredstava, a nikako da se radi o realizaciji tj. prodaji robe koja nije evidentirana, a u cilju izbjegavanja poreznih davanja.

Ovakvu tvrdnju odbrane Sud nije mogao prihvatiti.

Sud prihvata navode odbrane da je u pogledu sporne mašine za proizvodnju podloški za jaja, bilo problema u pokretanju, proizvodnji i kvalitetu proizvoda. Navedene okolnosti Sud je utvrdio kako iz iskaza svjedoka, optužene i uloženi dokaza odbrane.

Međutim, Sud iz izvedenih dokaza nije mogao zaključiti da je mašina bila u potpunosti neupotrebljiva bez obzira na probleme sa kojima se proizvodnja susretala. Iako su svjedoci odbrane o tome svjedočili, njihove iskaze u tom dijelu Sud smatra subjektivnim tj ličnim mišljenjem svjedoka, jer se ne radi o stručnim licima iz te oblasti. Takođe, i sama optužena je potvrdila da je mašina, bez obzira na činjenicu da proizvod nije zadovoljavao visoke kriterije kvaliteta, ipak bila u pogonu i u mogućnosti proizvodnje, bez obzira na ograničenja kvaliteta i kvantiteta proizvedene robe.

Nadalje, manjak robe koji je utvrđen prilikom kontrole pravnog lica DMK TRADE se ne odnosi u cjelini na podloške za jaja, već i jednim dijelom, iako manjem, i na vijčanu robu, a na šta ukazuje detaljni tabelarni prikaz utvrđenog manjka u zapisniku UIO o potpunoj kontroli od 11.10.2016.godine, za koji manjak na skladištu odbrana nije dala utemeljene tvrdnje.

Nije sporna tvrdnja odbrane da je, zbog problema koji su pratili mašinu za proizvodnju podloški za jaja, pravno lice zapalo u finansijske probleme, i da su im bile neophodna kreditna sredstva.

Odbrana ne spori fingiranje poslovne dokumentacije, navodeći da je to rezultat neformalnog savjeta bankarskog službenika u cilju povoljnijeg statusa pri apliciranju za kredit, - što ne može biti opravdan razlog lažiranja poslovne dokumentacije.

Iz svih provedenih dokaza Sud zaključuje da je utvrđeni manjak robe stvarno bio predmet prometa van knjiženja u zvaničnom računovodstvu, i da u svojoj naravi takvo postupanje predstavlja „fiktivni promet“, na način kako ga tretira Zakon o PDV-u u članu 64., kao obavljanje poslovnih djelatnosti s ciljem da se prevarom izbjegne plaćanje PDV, tj. promet robe koji nije iskazan u knjigovodstvu, niti kao takav prijavljen nadležnoj poreznoj upravi na koji način nije obračunat i plaćen pripadajući iznos poreza na dodanu vrijednost u gore naznačenom iznosu.

U odnosu na navode odbrane da optužba nije izvodila dokaze na okolnosti tvrdnje da su proizvodi/roba za koju je utvrđen manjak zaista i prodati, Sud ukazuje da je takvo postupanje službenih lica rezultat izjave odgovornog lica, Darinke Kićanović, date službenicima UIO BiH, da navedenih proizvoda nema na skladištu i da su isti prodati bez obračuna PDV. Ova okolnost, konstatovana u zapisniku o kontroli poreznog obaveznika DMK TRADE od 28.07.2016 godine (DT-22) za Sud dovoljno potvrđuje tezu optužbe i čini opravdanim stav službenih lica da ne vrše dalje provjere na okolnosti stvarnog prometa.

Pri tome, Sud je cijenio i iskaz svjedoka Imamović Samire, stručnog savjetnika u grupi za istrage u Odsjeku za provedbu propisa UIO, koja je postupala u konkretnom predmetu, takođe na okolnosti činjenice da se nisu vršile dalje provjere u cilju identifikacije kupaca. Naime, svjedok je pojasnila da, kada se prilikom poduzimanja radnji provjera i utvrđivanja postojanja osnova sumnje za počinjenje krivičnog djela porezne utaje, utvrdi manjak roba i proizvoda, u najvećem broju slučajeva (kako to svjedok opisuje u „90% slučajeva“) se radi o neprikazanoj realizaciji tj. prodaji. Poučeni dugogodišnjim iskustvom na poslovima prikupljanja informacija, podataka i obavještenja, otkrivanja i prijavljivanja krivičnih djela i počinitelaca iz nadležnosti UIO BiH, svjedok je pojasnila da kada ne postoji evidencija prodaje u knjigama kod pravnog lica koje je obavilo promet, ta evidencija ne postoji ni u poslovnim knjigama drugog lica kao kupca, te se nepotrebno i suvišno čini vršiti takve provjere. Pri tome, službena lica su imala u vidu i navode odgovornog lica, Darinke Kićanović, da robe faktički nema za zalihama, tj. da je roba prodana manjim farmerima.

Za Sud svakako nije bilo od odlučujućeg značaja o kojim se kupcima radi, jer je porezna obaveza pravnog lica DMK TRADE nastala samom činjenicom utvrđenog manjka, tj. utvrđenjem da je manjak rezultat neprikazane prodaje, a podaci o kupcima za Sud nije bila relevantna okolnost koju je bilo neophodno utvrđivati.

Dakle, na osnovu svih provedenih i analiziranih dokaza, Sud je van svake razumne sumnje izveo zaključak da, optužena Darinka Kićanović kao odgovorna osoba u pravnom licu DMK TRADE, u periodu 2015. i 2016. godine, nije prikazala ostvareni oporezivi promet, u ukupnom iznosu od 503.805,00 KM, a radi se o popisom utvrđenom manjku koji nije rezultat više sile i kao takav ima tretman neprikazane realizacije, odnosno nepružajući podatke koji su od bitnog uticaja na utvrđivanje porezne obaveze izbjegla plaćanje poreza na dodanu vrijednost u ukupnom iznosu od 85.646,00 KM, za koji iznos je nanijela štetu Budžetu BiH. Dok je pravno lice DMK TRADE, raspolagalo protivpravno ostvarenom imovinskom koristi koju je, na opisani način, ostvarila optužena Darinka Kićanović.

Sud cijeni da je optužena Darinka Kićanović, u vrijeme izvršenja krivičnog djela bila sposobna za rasuđivanje i u mogućnosti da shvati i razumije značaj svojih radnji kao i

njihovu posljedicu. Sud smatra da optužena svjesno i voljno nije prikazala i prijavila ostvareni promet roba i proizvoda, iako je znala kao odgovorno lice da je to obaveza predviđena odredbama člana 38. 39. Zakona o PDV-u, koji način postupanja je za Sud jasan pokazatelj da je optužena postupala sa direktnim umišljajem.

8. Odmjeravanje kazne

Odlučujući o vrsti i visini kazne, a imajući u vidu odredbe krivičnog zakonodavstva BiH kojim je za ovo krivično djelo propisana kazna zatvora od najmanje 1 (jedne) godine, Sud je zaključio da postoje naročito olakšavajuće okolnosti koje opravdavaju ublažavanje kazne ispod zakonskog minimuma, te da je izrečena kazna srazmjerna težini djela i stepenu krivice optužene Darinke Kićanović.

Sud je cijenio okolnosti pod kojima je djelo učinjeno, kao i sva evidentna nastojanja optužene da prevaziđe nastale poslovne probleme u kojima se našla, o čemu je optužena svjedočila tokom postupka.

Takođe je Sud od olakšavajućih okolnosti našao da je optužena porodična osoba, i njeno izuzetno korektno držanje pred Sudom, te raniju neosuđivanost.

Prilikom odmjeravanja kazne Sud nije našao elemente koji bi se mogli okarakterisati kao otežavajuće okolnosti. Po ocjeni Suda, sve navedene okolnosti u svojoj ukupnosti čine osobito olakšavajuće okolnosti, te u smislu odredbe člana 49. KZ BiH, predstavljaju osnov za ublažavanje kazne ispod granice koja je zakonom propisana za počinjeno krivično djelo, te da će se ovom izrečenom kaznom zatvora ostvariti zakonom predviđena svrha kažnjavanja, kako u odnosu na samu optuženu, tako i u pogledu svijesti građana o štetnosti krivičnih djela i o pravednosti kažnjavanja.

Odlučujući o visini kazne za pravno lice, Sud je imao u vidu da pravno lice do sada nije kažnjavano, da posluje već duži niz godina u kojem periodu nisu zabilježene protivpravne aktivnosti u domenu poreznog zakonodavstva, te na kraju zaključio da je novčana kazna u visini od 5.000,00 KM adekvatna kazna u konkretnom slučaju.

9. Odluka o oduzimanju imovinske koristi

Odredbe člana 110. KZ BiH, propisuju da niko ne može zadržati imovinsku korist stečenu krivičnim djelom, dok je članom 111. KZ BiH, određeno da će se svaka imovinska korist koja je pribavljena krivičnim djelom oduzeti od osobe čija je odgovornost utvrđena u postupku koji se vodi protiv te osobe. Članom 392. ZKP BiH propisano je da se imovinska korist pribavljena krivičnim djelom utvrđuje po službenoj dužnosti.

Cijeneći navedene zakonske odredbe, Sud je donio odluku da se od optužene Darinke Kićanović i optuženog pravnog lica „DMK TRADE“ doo Dvorovi oduzme imovinska korist pribavljena izvršenjem krivičnog djela u visini utajenog poreza u iznosu od 85.646,00 KM. Kod odluke da su optužena i optuženo pravno lice u obavezi solidarno vratiti navedenu imovinsku koristi, Sud se rukovodio optužnom tezom da je pravno lice „DMK TRADE“ doo Dvorovi raspolagalo protivpravnom imovinskom koristi, te činjenicom optužena Darinka Kićanović kao odgovorno lice u pravnoj osobi ostvarila takvu korist, te je prihvatio optužni

prijedlog da se optužena Darinka Kićanović i pravno lice se solidarno obavežu na plaćanje ovog iznosa u roku od 6 mjeseci.

Kada je u pitanju rok uplate imovinske koristi, Sud je cijeneći visinu imovinske koristi i trenutnu finansijsku situaciju optuženih lica, našao da je rok od 6 mjeseci adekvatan period u kojem bi optuženi mogli izmiriti nametnutu obavezu.

10. Odluka o troškovima krivičnog postupka

Član 188. stav 1. ZKP BiH propisuje da će se u slučaju kada Sud optuženog oglasi krivim, izreći u presudi da je dužan da naknadi troškove krivičnog postupka.

S obzirom da su u predmetu dva optužena lica (optužena Darinka Kićanović i pravna osoba „DMK TRADE” doo Dvorovi) Sud je iste obavezao na naknadu troškova krivičnog postupka u iznosu od po 381,00 KM. Troškovi ovog postupka se odnose na troškove proizašle u fazi istrage na ime troškova finansijskog vještačenja (340,00 KM¹), troškove isplaćene svjedocima (122,00 KM²), te troškove na ime sudskog paušala (300,00 KM), koje troškove su dužni platiti u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude. U odnosu na ostale troškove krivičnog postupka, koji se odnose na odbranu po službenoj dužnosti optužene Darinke Kićanović, Sud će odluku o njihovoj visini donijeti naknadno, po pribavljanju potrebnih podataka.

Zapisničar

Ilvana Hadžić

SUDIJA

Hasija Mašović

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude dozvoljena je žalba vijeću Apelacionog odjeljenja Suda u roku od 15 dana od dana primitka pismenog otpravka iste.

---

¹ Rješenje Tužilaštva BiH broj T20 0 KTPO 0013204 16 od 29.10.2018.godine

² Rješenje Suda BiH broj S1 2 K 024688 20 K od 07.06.2021.godine